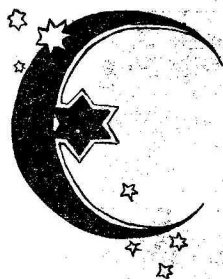

Η ΖΩΗ

ΕΥΤΥΧΕΙΣ ἐκεῖνοι ποῦ τοὺς ἱκανοποιεῖ ἡ ζωὴ, ἐκεῖνοι ποῦ εὐχαριστοῦνται μ' αὐτήν, ἐκεῖνοι εἰς τοὺς ὁποίους ἀρέσκει αὕτη.

Ὑπάρχουν ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι ἀγαποῦν ὅλα, τοὺς ὁποίους ὅλα τοὺς γοητεύουν.

Ἀρέσκονται εἰς τὸν ἥλιον καὶ τὴν βροχὴν, τὸ χιόνι καὶ τὴν ὀμίχλην, τὰς ἐορτὰς καὶ τὴν οἰκογενειακὴν γαλήνην, εἰς πᾶν ὅ,τι βλέπουν, ὅ,τι κάμνουν, ὅ,τι λέγουν, ὅ,τι ἀκούουν.

Καὶ αὐτοὶ περνοῦν μίαν ζωὴν εὐτυχῇ, ἡρεμον καὶ ἱκανοποιημένην ἐν τῷ κύκλῳ τῶν. Ἐχουν μίαν ὑπαρξίν μετακινουμένην ἀπὸ εὐχαριστήσεως καὶ διασκεδάσεως.

Οὐδέποτε ἀνιδῶσιν.

Ἡ ζωὴ δι' αὐτοὺς εἶνε εἶδος τι διασκεδαστικοῦ θεάματος τοῦ ὁποίου εἰσὶν αὐτοὶ οὗτοι οἱ ὑποκριταί, ἓνα πρᾶγμα κχλόν καὶ εὐμετάβολον, τὸ ὁποῖον, χωρὶς νὰ τοὺς ἐκπλήττῃ πολὺ, τοὺς ἀφαρπάζει.

Ἄλλ' ἄλλοι ἄνθρωποι, διατρέχοντες διὰ μιᾶς ἐκλάμψεως τῆς σκέψεως τὸν στενὸν κύκλον τῶν ἐφικτῶν ἀπολαύσεων, διαμένουν θαμμένοι πρὸ τοῦ μηδενὸς τῆς εὐδαιμονίας, τῆς μονοτονίας καὶ τῆς πτωχείας τῶν γηϊνῶν ἀπολαύσεων.

Μόλις ἐγγίσουν τὸ τριακοστὸν ἔτος, τὸ πᾶν ἐτελείωσε δι' αὐτούς.

Καὶ τί νὰ περιμένουν πλέον;

Τίποτε δὲν τοὺς ἀφαρπάζει πλέον, ἐξήντησαν ὅλας τὰς ἰσχνὰς ἀπολαύσεις.

Εὐτυχεῖς ἐκεῖνοι ποῦ δὲν ἀναγνωρίζουν τὴν ἀκατανόμαστον ἀηδίαν τῆς ἐπαναλήψεως τῶν αὐτῶν πράξεων. Εὐτυχεῖς ἐκεῖνοι ποῦ ἔχουν τὴν δύναμιν νὰ ἐπαναρχίζουν κάθε πρῶτ' τὰς αὐτὰς ἐργασίας μὲ τὰ ἴδια κινήματα, γύρω ἀπὸ τὰ ἴδια ἐπιπλά, πρὸ τοῦ αὐτοῦ ὀρίζοντος, ὑπὸ τὸν ἴδιον οὐρανόν, νὰ βγαίνουν εἰς τοὺς αὐτοὺς δρόμους, εἰς τοὺς ὁποίους συναντοῦν τὰς ἰδίας μορφὰς καὶ τὰ ἴδια ζῶν!

Εὐτυχεῖς ἐκεῖνοι, οἵτινες δὲν ἀντιλαμβάνονται μὲ ἀπειρον ἀπογοήτευσιν ὅτι τίποτε δὲν ἀλλάσσει, ὅτι τίποτε δὲν περνᾷ καὶ ὅτι τὸ πᾶν εἶνε κουρασμένον!

Πρέπει νὰ ἔχωμεν τὸ πνεῦμα βραδύ, κλεισμένον καὶ ἥκιστα ἀπαιτητικόν ὅπως εὐχαριστοῦμεθα εἰς τὸ ὑπάρχον.

Πῶς συμβαίνει, ὥστε τὸ κοινόν τοῦ κόσμου ἀκόμη δὲν ἐφώναξε: «Ἄς σηκωθῇ ἡ αὐλαία!», δὲν ἐζήτησεν ἀκόμη τὴν ἐπομένῃν πράξιν μὲ ἄλλα ὄντα ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον, μὲ ἄλλα σχήματα, μὲ ἄλλας ἐορτὰς, μὲ ἄλλα φυτά, μὲ ἄλλα ἄστρα, μὲ ἄλλας ἐφευρέσεις, μὲ ἄλλας περιπετείας;

Πράγματι λοιπὸν κανεὶς δὲν ἐδοκίμασεν ἀκόμη τὸ μῖσος κατὰ τῆς ἀνθρωπίνης μορφῆς, τῆς αἰωνίως ὁμοίας, τὸ μῖσος κατὰ τῶν ζώων, ἅτινα φαίνονται ὡς μηχαναὶ ζῶσαι μὲ τὰ ἀμετάβλητα ἐνστικτὰ τῶν, ἅτινα μεταβιβάζονται ἐν τῇ σπορᾷ τῶν ἀπὸ τοῦ πρώτου τῆς φυλῆς μέχρι τοῦ τελευταίου αὐτῶν, τὸ μῖσος κατὰ τῶν τοπείων τῶν αἰωνίως ὁμοίων καὶ τὸ μῖσος τῶν τέρψεων, αἵτινες οὐδέποτε ἀνακαινίζονται;

Ἰαρηγορηθῆτε, λέγουν, εἰς τὸν ἔρωτα τῆς ἐπιστήμης καὶ τῶν τεχνῶν.

Ἀλλὰ δὲν βλέπουν λοιπὸν ὅτι εἴμεθα αἰχμάλωτοι τοῦ ἑαυτοῦ μας, χωρὶς νὰ κατορθώωμεν νὰ ἐξέλθωμεν ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσίην ταύτην, καταδικασμένοι νὰ σύρωμεν τὰς ἀλύτεις τοῦ ὄνειρου μας μὲ ὑπομονήν!

Πᾶσα ἡ πρόοδος τῶν διανοητικῶν μας προσπαθειῶν συνίσταται εἰς τὸ νὰ ἀποδεικνύωμεν ὕλικὰ γεγονότα διὰ γελοιωδῶς ἀτελῶν ὀργάνων, ἅτινα ἀναπληροῦσιν ἐν τούτοις ὀλίγον τὴν ἀνικανότητα τῶν ὀργάνων μας.

Χρειάζεται μία ὁλόκληρος ζωὴ, ὅπως κατὰ τὴν ὥραν σχεδὸν τοῦ θανάτου τοῦ ἀνακαλύψῃ ὁ ἐπιστήμων ἐρευνητὴς ὅτι ὁ ἀὴρ περιέχει ἐν ἀκόμῃ συστατικόν ἄγνωστον μέχρι τοῦδε, ἢ ὅτι μεταξὺ τῶν ἀπείρων ἀστέρων ὑπάρχει εἰς τὸν ὁποῖον οὐδεὶς μέχρι τοῦδε εἶχε παρατηρήσῃ. Ἀλλὰ καὶ τί μ' αὐτό;

Αἱ ἀσθένειαι μας προέρχονται ἐκ μικροβίων;

Πολύ καλά. Ἀλλὰ τὰ μικρόδια πόθεν προέρχονται; Καὶ πόθεν αἱ ἀσθένειαι τῶν χοράτων τούτων ὄντων;

Δὲν γνωρίζομεν τίποτε, δὲν βλέπομεν τίποτε, δὲν δυνάμεθα τίποτε, δὲν μαντεύομεν τίποτε, δὲν φανταζόμεθα τίποτε, εἴμεθα αἰχμάλωτοι, φυλακισμένοι τοῦ ἐαυτοῦ μας.

Καὶ ὁ κόσμος ἐκπλήττεται μὲ τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα!...

Αἱ τέχναι! Ἡ ζωγραφικὴ ἀνκπαράγει διὰ χρωμάτων τὰ μονότονα τοπεῖα, χωρὶς ποτὲ νὰ ὁμοιάζωσι πρὸς τὴν φύσιν, ζωγραφίζει τοὺς ἀνθρώπους χωρὶς νὰ κατορθώῃ ποτὲ νὰ ἀποδώσῃ τὴν πραγματικότητα. Ἀγωνίζεται λοιπὸν ὁ ἀνθρώπος ματαίως ἐπὶ ἔτη ὅπω; μιμηθῇ τὸ περιβάλλον καὶ μόλις κατορθώνει, μὲ ὅλας τὰς προσπάθειάς τῆς ζωῆς, νὰ δείξῃ εἰς τὰ γυμνασμένα ὄμματα, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον προσεπάθησε νὰ ἐπιχειρήσῃ.

Πρὸς τί αἱ προσπάθειαι αὗται; Πρὸς τί ἡ ματαία αὕτη μίμησις; Πρὸς τί ἡ χυδαία αὕτη ἀναπαράστασις πραγμάτων τοσοῦτον θλιβερῶν καθ' ἑαυτά; Δυστυχία!...

Οἱ ποιηταὶ πλάττουν μὲ λέξεις, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον οἱ ζωγράφοι προσπκχοῦν μὲ τὰς ἀποχρώσεις. Ἀλλὰ διατί;

Ὅταν ἀναγνώσῃ τις τοὺς τέσσαρας ἐπιδεξιωτέρους καὶ πνευματωδεστέρους ἐξ αὐτῶν εἶνε περιττὸν ν' ἀνοίξῃ κανέναν ἄλλον. Καὶ δὲν γνωρίζουν τίποτε περισσότερον. Δὲν δύνανται καὶ αὐτοὶ οἱ ἀνθρώποι παρὰ νὰ μιμηθῶσι τὸν ἀνθρώπον. Ἐξαντλοῦνται εἰς μίαν προσπάθειαν ἄγονον. Διότι τοῦ ἀνθρώπου μὴ μεταβιβάλλομε-

νου, ἡ περιττὴ τέχνη του μένει ἀμετάβλητος.

Ἀφ' οὗτου δρᾷ ἡ βραχεῖα σκέψις μας ὁ ἀνθρώπος εἶνε ὁ αὐτός. Αἱ αἰσθήσεις του, αἱ πεποιθήσεις του, τὰ αἰσθηματά του εἶνε τὰ ἴδια. Κατ' οὐδὲν ἐπροχώρησε, κατ' οὐδὲν ὀπισθοδρόμησε, κατ' οὐδὲν ἐκινήθη. Εἰς τί μοῦ χρησιμεύει νὰ μάθω τί εἶμαι, νὰ ἀναγνώσω τί σκέπτομαι, νὰ διακρίνω τὸν ἐαυτόν μου εἰς τὰς χυδαίας περιπετείας ἐνὸς μυθιστορήματος;

Ἄ! ἐάν οἱ ποιηταὶ ἡδύναντο νὰ διασχίσωσι τὸ ἄπειρον, νὰ ἐξερευνήσωσι τὰ ἄστρα, ν' ἀνακαλύψουν ἄλλα σύμπαντα, ἄλλα ὄντα, νὰ ἀλλάσσουν ἀδιακόπως διὰ τὸ πνεῦμα μου τὴν φύσιν καὶ τὸ σχῆμα τῶν πραγμάτων, νὰ μὲ φέρουν διαρκῶς μέσα εἰς ἐν ἀγνώστον μεταβιβάλλον καὶ ἐκπλήσσουν, νὰ μοῦ ἀνοίγουν θύρας μυστηριώδεις ἐπὶ ὀριζόντων ἀπροσδοκῆτων καὶ θαυμασιῶν, τότε θὰ τοὺς ἀνεγίνωσκον ἡμέραν καὶ νύκτα. Ἀλλὰ δὲν δύνανται οἱ ἀνίσχυροι οὗτοι παρὰ νὰ μεταβάλλουν τὴν θέσιν μιᾶς λέξεως καὶ νὰ μοῦ δεικνύουν τὴν εἰκόνα μου, ὡς οἱ ζωγράφοι;

Ἀλλὰ πρὸς τί τοῦτο;

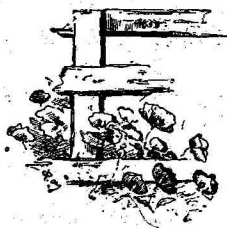
Διότι ἡ σκέψις τοῦ ἀνθρώπου εἶνε ἀκίνητος. Τῶν ὀρισμένων καὶ ἀδιεπεράστων ὀρίων ἀπαξ προσπελασθέντων, στρέφει τότε ἡ σκέψις ὡς ἵππος ἐντὸς ἵπποδρόμου, ὡς μυῖα ἐντὸς κεκλεισμένης φιάλης, ἵπταμένης συνεχῶς περὶ τὰ πλευρὰ τῆς φιάλης ὅσον διαρκῶς κτυπᾷ.

Καὶ ὅμως, ἐλλείπει ἄλλου καλλιτέρου, εἶνε ὠρχιὸν νὰ σκέπτεται κανεὶς, ὅτι ζῇ μόνος.

(Μετάφρασις Κ. Καίροφύλα)

QUY DE MAUPASSANT

Ο ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΚΑΙ Ο ΑΧΘΟΦΟΡΟΣ

κοσμοπολιτισμοῦ.

Ἐν μέσῳ τῆς κοσμοπλημμύρας, ἡ ὁποία ἀφικνεῖται ἀπὸ τὰς διασημοτέρας πόλεις τῆς οἰκουμένης, φθάνει εἰς νεαροὺς καλλιτέχνες, κρατῶν τοὺς πίνακας, οὓς εἶχε φιλοτεχνήσῃ, μόνος, ἰσχνός, φορτωμένος μὲ τὸ προϊόν τῆς ἐργασίας του.

Εἷς ρωμαλέος ἀχθοφόρος, παραδοκῶν νὰ κερδίσῃ τὸν ἄρτον του, ὥρμησε καὶ ἤρπασε μετὰ βιαστικότητος προδιδούσης τὴν πτωχίαν του, τὸ δέμα τὸ ὁποῖον ὁ καλλιτέχνης ἐτοποθέτει ἐπάνω του, σπεύδων νὰ κατὰψῃ εἰς τὴν διγῆν, ἵνα ζήσει τὸ φάσμα του ἐν μέσῳ τῶν ἐργῶν τῆς διανοίας του.

Ὁ ρωμαλέος ἀχθοφόρος ἀρπάσας, ἄκοντος

τοῦ καλλιτέχνου, τοὺς πίνακάς του, ἐπροχώρησε βήματά τινα, ἐνῶ ὁ καλλιτέχνης διαμαρτυρούμενος ἐπέμενε ὅπως λάβῃ αὐτὸς εἰς χεῖράς του τὸ φορτίον, μὲ τὸ ὁποῖον ἡ ἐμπνευσις εἶχεν ἐπιδαρύνῃ τὸ σῶμα του.

Ὁ ρωμαλέος ἀχθοφόρος ἐκλονίζετο, παρὰ τοὺς ἰσχυροὺς μυῶνας του, ὑπὸ τὸ βάρος τῶν ἐργῶν τοῦ ζωγράφου. Μετ' ὀλίγον ἐγκατέλειψε τὸ φορτίον, τὸ ὁποῖον ἀναλαμβάνων ἐπὶ τῶν λεπτοφυῶν ὤμων του ὁ καλλιτέχνης ἔφερεν ἐλαφρός, λέγων πρὸς τὸν ἀγοραῖον ἀχθοφόρον: «Ἐκπλήττεσαι, Ἡρακλῆ, πῶς ἐγὼ ὁ καχεκτικός φέρω ἐν φορτίον, ὑπὸ τὸ ὁποῖον οἱ μυῶνες σου ὑπεχώρησαν. Ἄς διασκεδασθῇ ἡ ἀγνοία, ἥτις σοῦ ἀποκρύπτει τὴν αἰτίαν. Ἄνθρωπε, σὺ ἔχεις μόνον τὰς ἀνάγκας σου καὶ τοῦτο εἶνε μία ἀνίσχυρος δύναμις παραβαλλομένη πρὸς τὴν φιλοδοξίαν μου, ἥτις εἶνε τὸ Ἰδανικόν».

Καὶ λέγων ταῦτα ὁ ξένος ἀπεμακρύνθη, παρακολουθούμενος διὰ τῶν ὀφθαλμῶν ὑπὸ τοῦ ἡρακλείου ἀχθοφόρου, ὅστις ἔμεινεν ἐννεός, μὴ ἐννοῶν τίποτε!

(Μετ. Κ.)

EMILE BERNARD